

Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları: Devlet, Özel Sektör ve Sivil Toplum Örgütlerinin Rolü

Kayahan TÜM¹

“Efendiler, iktisadiyat sahasında düşünürken ve konuşurken zannolunmasın ki, biz ecnebi sermayeye karşı bulunuyoruz. Hayır, bizim memleketimiz çok vasiidir ve sermayeye ihtiyacımız vardır. Binanaleyhi kanunlarımıza riayetkar olmak şartıyla ecnebi sermayelerine lazım gelen teminatı vermeye her zaman hazırız. Ve şayanı arzudur ki, ecnebi sermayesi bizim sanayimize ve servet-i sabitimize inzımanı etsin.”

Atatürk, 17 Şubat-4 Mart 1923 İzmir İktisat Kongresinde yaptığı konuşmadan

“İstihsalî hızlandırmaya matuf olarak, ecnebi sermayenin memleket’e gelmesini sağlayabilecek bir kanun tasarısı da hazırlanmıştır.”

II. Menderes Hükümeti Programından

“Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu Türkiye’nin dış ticaret dengesini tesisine yardım edecek istikamette uygulanacaktır. Yabancı sermaye aleyhtarlığını memleketin kalkınma hızını yavaşlatan çeşitli alanlarda memleketimizde sanayinin süratli bir şekilde kurulmasını önleyen, Türkiye’nin Batı dünyasıyla iktisadi, ticari ve teknik alanda daha sıkı bağlar kurmasını istemeyen bir davranış olarak mütalaa ediyoruz.”

I. Demirel Hükümeti Programından

“Yabancı sermaye yatırımlarının teşviki için karşılıklı menfaatleri dengeleyen, güven verici ve istikrarlı bir ortamın tesisine ağırlık verilecektir.”

I. Özal Hükümeti Programından

“Önümüzdeki dönemde doğrudan yabancı sermaye yatırımları kritik bir rol oynayabilecektir. Türkiye’ye olan doğrudan yabancı sermaye yatırımları, ülkenin avantajlı coğrafi konumu, büyük ekonomisi ve eğitimli ve maliyet etkin işgücü olmasına rağmen düşük seviyelerde kalmıştır. Bu yönden programın, makro ekonomik istikrara ulaşılması, özelleştirme programının ilerlemesi ve sürekli öngörülebilir bir politika reformu sürecinin kurulması amaçları doğrultusunda sağlanacak başarı, Türkiye’nin yabancı yatırımlar açısından cazibesini artırmalıdır. Ayrıca doğrudan yabancı sermaye yatırımları önündeki büyük hukuki engeller olmamasına rağmen, Hükümet tüm yatırımcılar için yatırım ortamını iyileştirecek adımları atmaktadır.”

Şubat 2002’de açıklanan Ekonomik Politikalar Bildirgesi’nden

¹ Öğretim Görevlisi, Çukurova Üniversitesi, Ceyhan Meslek Yüksekokulu, Ceyhan/ADANA,
E-mail: ktum@cu.edu.tr